Artikel van de Maand – Mei 2009

Twaalf zendingsthema's in Genesis (3)

Door Dr. Steef van 't Slot

Allereerst mijn excuses voor enkele fouten die in de voetnoten van mijn vorige artikel geslopen zijn. U kunt een gecorrigeerde versie opvragen op recruiting4missions@gmail.com We vervolgen nu onze serie van 12 zendingsthema's in Genesis. Het volgende thema is:

Thema 3: Het zondeprobleem van de mens

God schiep de mens om gemeenschap met Hem te hebben: Hij verlangde naar een geliefde die Hij kon zegenen, waarmee Hij Zijn hart, macht, heerschappij en troon kon delen. Daarom schiep Hij de mens met een vrije wil: relaties die niet voortkomen uit vrije morele keuzes zijn niet gebaseerd op liefde. Geschapen als vrij moreel agent kan de mens kiezen om zo'n relatie te accepteren of te verwerpen. Deze keus werd zichtbaar gemaakt doordat God twee soorten bomen in de Hof plaatste en de mens werd gezegd *niet* te eten van de boom der kennis van goed en kwaad.[1] Er was een keus, en de consequentie van een verkeerde keus werd uitgelegd: het was een zaak van leven of dood.

De *wijze waarop* Eva verleid werd verschilt niet van hoe dat vandaag gebeurt. Mensen vallen voor dezelfde argumenten als het erop aankomt precies te citeren wat God gezegd heeft. De zondeval had niets toevalligs: het begon met een weloverwogen zonde: de argumenten ervoor waren goed doordacht en de daad werd bewust begaan. Er was geen excuus.[2] De *inhoud* van de verleiding[3] waarmee Eva geconfronteerd werd bestond uit twijfel over Gods woord, die Satan in haar hart gezaaid had: 'Heeft God *werkelijk* gezegd...?'- om vervolgens iets te zeggen dat God niet gezegd had, namelijk dat de mens *van geen enkele boom* in de Hof mocht eten. Het antwoord dat de vrouw gaf week af van Gods letterlijke woorden doordat ze eraan toe voegde *'ook mogen we die niet aanraken'*.
Vervolgens ontkent de duivel grofweg Gods waarschuwing dat ze 'voorzeker zullen sterven'. De Boze stelde Gods woorden foutief voor. De dood waarover God sprak was allereerst geestelijk: de mens zou de relatie met zijn Schepper kwijtraken. Niet alleen stierf hij op dat moment geestelijk, maar lichamelijke dood werd nu een tijdbom in hun levens en dat van hun nakomelingen. Dat is waar Satan *niet* over sprak. Zijn volgende argument was: 'je zult zijn als God, kennende goed en kwaad'. Mensen interpreteren deze halve waarheid als 'je zult zelf een beetje god zijn'. De mens leerde kwaadschiks dat die kennis hem niets gelukkiger maakt, omdat deze niet neutraal is. Vanaf het moment dat hij zonde leerde kennen zat hij eraan vast.

---

[1] Gen. 2:9,16,17
[2] '… zodat de mens geen excuus heeft …' (Rom. 1:20b)
[3] Gen. 3:1-5

Het *motief* achter de verleiding was dat *Satan zelf* als God[4] wilde zijn, en dat verlangen injecteerde hij in het hart van *de mens*. De mens was geschapen om te heersen,[5] dus alles wat Satan moest doen, was dit God-gegeven doel bezoedelen door egoïstische motieven. Zulke motieven kennen geen grenzen en overschrijden Gods beperkingen. Menselijke macht kan slechts binnen die beperkingen functioneren, maar Satan probeert mensen te verleiden tot wensen die verder gaan dan wat God voor hen koos.

Satan gebruikt steeds hetzelfde verleidingspatroon, waarvoor de Bijbel ons onophoudelijk waarschuwt. Sinds Gen. 3 begrijpen we wie het kwaad in het menselijk hart plantte, hoewel dat hart een gewillig veld is voor zulk onkruid. De *consequenties* van de zonde waren een bewustzijn van naaktheid, angst voor God, de neiging zich voor Hem te verbergen, elkaar te beschuldigen en vele andere, uitlopend op geestelijke en fysieke dood.[6] Bij Jacobus zien we dat er twee partijen zijn die zonde voortbrengen:[7] de verleidende zondemacht, en de zondige begeerte van de mens – waarover hij moet heersen.[8] Het is van groot belang voor wereldzending dat we dat goed begrijpen. Als we de vijand en zijn beperkte macht kennen, zowel als Hij Die ons de overwinning brengt, hebben we een boodschap voor de wereld.

De zonde van één echtpaar beïnvloedde de hele schepping:[9] de mens en zijn nakomelingen zowel als flora en fauna. Alles kwam onder de vloek.[10] Toen Kaïn Abel vermoordde zei God dat doden een vloek brengt.[11] Moord is de ergst denkbare zonde en veroorzaakt het sterkst mogelijke schuldbesef. De enige manier om daarmee af te rekenen, behalve bekering, is zelfrechtvaardiging. De consequentie is een verharding van het hart. Kaïn koos ervoor zich niet te bekeren en verliet Gods gezelschap, waarna hij zijn eigen goddeloze nageslacht vestigde.[12] Later vervloekte Noach Kanaän vanwege Chams zonde.[13] Kanaän erfde die vloek omdat Cham zich niet bekeerde van zijn onreinheid. Zo kon deze zondewortel ongehinderd doorgroeien, daarmee de generaties na Cham vergiftigend. God voegde een vervloeking toe aan Zijn belofte aan Abram:[14] het vervloeken van Gods uitverkorene, hetzij door een individu of een heel volk, leidt er toe dat die vervloeking terugkeert bij wie hem uitsprak.[15]

Afgoderij leidt tot een *voortijdige* dood en het niet bereiken van iemands bestemming. Rachel stal haar vaders huisgoden. Ze kon de geestelijke besmetting van haar jeugd niet achterlaten. Zich niet bewust van wie daaraan schuldig was, sprak Jacob een doodvonnis uit over de dader.[16] Kort daarna stierf Rachel tijdens Benjamins geboorte, zonder ooit Isaäks tenten, het haar beloofde thuis, te bereiken.[17] Hoewel de familie zich van deze vreemde goden ontdaan had,[18] lezen we nergens over bekering, waardoor Jacobs vloek over Rachel verwijderd had

[4] Jes. 14:13,14
[5] Gen. 1:26,28
[6] Gen. 3:10, 8, 13 & 14 respectievelijk
[7] Jac. 1:14,15
[8] Gen. 4:7b
[9] Gen. 3:14-19
[10] Rom. 8:19-21
[11] Gen. 4:8-13
[12] Gen. 4:17-24
[13] Gen. 9:20-27
[14] Gen. 12:2
[15] Gen. 27:29b
[16] Gen. 31:32
[17] Gen. 35:16-20
[18] Gen. 35:2,4

kunnen worden. We zien later in de Schriften situaties, waar een voorzegd oordeel verminderd werd nadat de overtreder(s) zich bekeerden.[19]
Volgende maand kijken we opnieuw naar Satan, de oorsprong van de zonde: ons 4e thema.

[19] Zie bijv. 1 Kon. 21:20-29, of Jona